

PNJCAT 2010-2020

Un salt endavant en la política nacional de joventut

EUGENI VILLALBÍ és secretari de Joventut de la Generalitat de Catalunya

Quan l'any 2000 es va aprovar el primer Pla Nacional de Joventut de Catalunya, ja es va voler que fos un pla de país, acordat i consensuat per tots els agents: el món local, el teixit associatiu i els grups parlamentaris. Era una aposta revolucionària que amb els pas dels anys ha donat molt bons resultats. De fet, podem considerar que el PNJCat va ser el precedent dels grans pactes de país que Esquerra va impulsar a partir de l'any 2003 un cop al Govern de la Generalitat. Em refereixo a iniciatives com el Pacte Nacional per a l'Educació, el Pacte Nacional per la Competitivitat o el Pacte Nacional per a la Immigració.

Nou full de ruta

Aquest any, però, finalitza la vigència del Pla Nacional de Joventut de Catalunya i ens pertoca establir el nou full de ruta de polítiques de joventut per als propers 10 anys. El PNJCat 2010-2020 ha de ser un pla ambiciós que tothom senti com a propi, bastit des del consens polític, social i territorial, capaç de superar legislatures. Per això, Esquerra ha buscat la implicació de tots els actors implicats en el disseny i execució de les polítiques de joventut: el Govern de la Generalitat, les entitats municipalistes (la FMC i l'ACM) i el moviment associatiu juvenil, representat pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

La Trobada que la Secretaria de Joventut va dur a terme el darrer cap de setmana de febrer a Manresa, en la qual van participar gairebé 800 joves arribats d'arreu del país, ha servit per definir les bases d'aquest nou pla com a instrument de planificació estratègica de les polítiques de joventut fins a l'any 2020. El nou PNJCat ha de ser una eina per a incidir en les desigualtats que sofreixen les persones joves, especialment en temps de crisi, i

La veu als i les joves, perquè és absurd engegar un pla d'aquesta magnitud sense comptar amb els seus protagonistes

permetre'ls un accés a la plena ciutadania. Per això, el nou Pla establirà una trentena d'objectius prioritaris, compromisos amb la joventut catalana, a assolir en el termini de 10 anys, i incorporarà un nou sistema d'indicadors que ens permetrà avaluar-ne l'execució de manera objectiva.

El jovent ha de poder decidir

Però, sobretot, hem donat la veu i el poder de decisió als joves abans de redactar el nou Pla. Perquè seria absurd pretendre tirar-lo endavant sense tenir en compte quines són les demandes i necessitats dels seus destinataris. Per això hem dut a terme un procés consultiu exemplar, que ha donat veu a prop de 10.000 joves i ha recollit més de 42.000 propostes i aportacions. Un procés que ha situat l'emancipació, l'apoderament i la participació dels i les joves com a elements prioritaris de les polítiques de joventut per als propers deu anys.

Un país és el que una generació en fa. Ara ens toca posar les bases per a una nova generació, molt formada i disposada a trencar tòpics, que ja és a punt per a prendre el relleu. Ha arribat l'hora de fer un salt endavant, de situar als i les joves al centre de l'agenda política.

La Trobada del Pla Nacional de Joventut de Catalunya, a Manresa.

SABIES QUE...?

» El Pla Nacional de Joventut de Catalunya (PNJCat) es fa cada deu anys i fa la funció de full de ruta per establir les polítiques de joventut que es desenvoluparan en tota la dècada.

» Les polítiques de joventut són aquelles que poden garantir l'emancipació i la plena ciutadania de la gent jove (dels 16 als 30 anys).

Ha arribat l'hora d'apoderar-los, de situar el dret a vot als setze anys, de donar-los responsabilitat de decidir quin futur volen per a la seva generació i per al seu país. Ha arribat, en definitiva, l'hora que els i les joves exerceixin el seu dret a decidir.

PIONERS EN POLÍTQUES DE JOVENTUT

Les JERC, gent de paraula

GERARD COCA és portaveu nacional de les JERC

Amb la conformació de l'actual govern del Principat les JERC vam assumir un gran repte, ser els màxims responsables de les polítiques de joventut a Catalunya. Al posar-nos al capdavant de la direcció de la Secretaria de Joventut érem conscients que ens trobàvem davant una oportunitat històrica per a la nostra organització: transformar totes aquelles propostes que havíem anat desenvolupant al llarg dels anys en polítiques públiques reals. Era un gran repte per a l'organització i sabem que la tasca no seria senzilla i que ens hi hauríem d'esforçar i treballar molt per poder executar propostes que realment afavorissin el jovent català.

La feina feta

Ara que arribem a la recta final de la legislatura podem mirar enrere i afirmar que tenim molts motius per sentir-nos orgullosos de la feina feta. Disposàvem d'un programa electoral ambiciós amb el que ens vam presentar a les eleccions, aquest tenia un fil conductor molt definit, l'emancipació del jovent català. Aquesta ha estat la guia de les JERC a Govern, i podem dir que l'hem acomplert en la seva pràctica totalitat. El jovent independentista hem demostrat que no només som capaços de fer propostes ambicioses sinó que quan en tenim l'oportunitat complim allò que hem dit assolint-ne els objectius.

Treballar amb els joves i per als joves

Una política pública construïda de manera participativa, per als joves i amb els joves, on s'han anat desgranant moltíssimes accions dissenyades pensant en l'emancipació individual i col·lectiva. Podríem posar-ne molts exemples però crec que hi ha tres actuacions destacables al llarg d'aquests anys. Abans d'entrar a govern les JERC vam ser els primers en posar en l'agenda política l'emancipació juvenil. Amb la nostra pre-

Des del Govern i des dels barris, pobles, viles i ciutats treballem per l'emancipació juvenil i nacional

sència al Govern s'ha creat la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil, on la persona jove pot trobar en les diverses oficines existents tota la informació i serveis pensats per a ella en un sol punt. Aquest haurà estat sense cap mena de dubte un dels bucs insígnia del que ha de ser una política pública dissenyada pensant en les necessitats de la gent jove. En segon lloc, hem dissenyat un procés participatiu i de consens per fixar el Pla Nacional de Joventut 2010-2020 donant la veu a totes les persones joves, associades o no, que ens ha permès deixar la nostra empremta en les polítiques de joventut que s'aplicaran els propers 10 anys. Finalment, el govern ha aprovat aquesta setmana mateix la Llei de polítiques de joventut de Catalunya, una fita històrica, ja que regula per llei l'única competència que encara no ho estava de les que ens reconeixia ja l'anterior l'Estatut.

Com deia, aquests només són destacats exemples de la feina constant. Hem augmentat el nombre de Borses d'Habitatge Jove, el nombre d'oficines joves de treball, hem tingut un paper clau en l'aprovació de l'Acord per a l'ocupació juvenil, hem impulsat polítiques de promoció de la salut, implementat una Xarxa de Bucs d'assaig per als joves músics, hem afavorit l'associacionisme i la participació juvenil, hem apostat decididament per impulsar les polítiques de joventut també a nivell local...

Les JERC són útils

Així doncs, les JERC hem demostrat que som útils i fiables per al jovent català en tots els fronts des dels que lluitem. Hem aplicat a Govern els mateixos principis i objectius pels quals treballem dia a dia en el nostre treball com a organització arreu dels Països Catalans, ja sigui participant

SABIES QUE...?

» Des del nou impuls que les JERC van tenir a partir de 1987 han estat la primera organització política juvenil del país a abanderar la reivindicació dels drets juvenils. Aquesta reivindicació ha situat les polítiques de joventut a l'agenda política. Un moment clau és el 1993 amb la campanya «Som majors d'edat, volem independència», fent referència a les reivindicacions nacionals i socials del jovent dels Països Catalans.

» El Protocol de Relacions entre Esquerra i les JERC reconeix a l'organització juvenil el seu protagonisme en l'elaboració del discurs en polítiques de joventut.

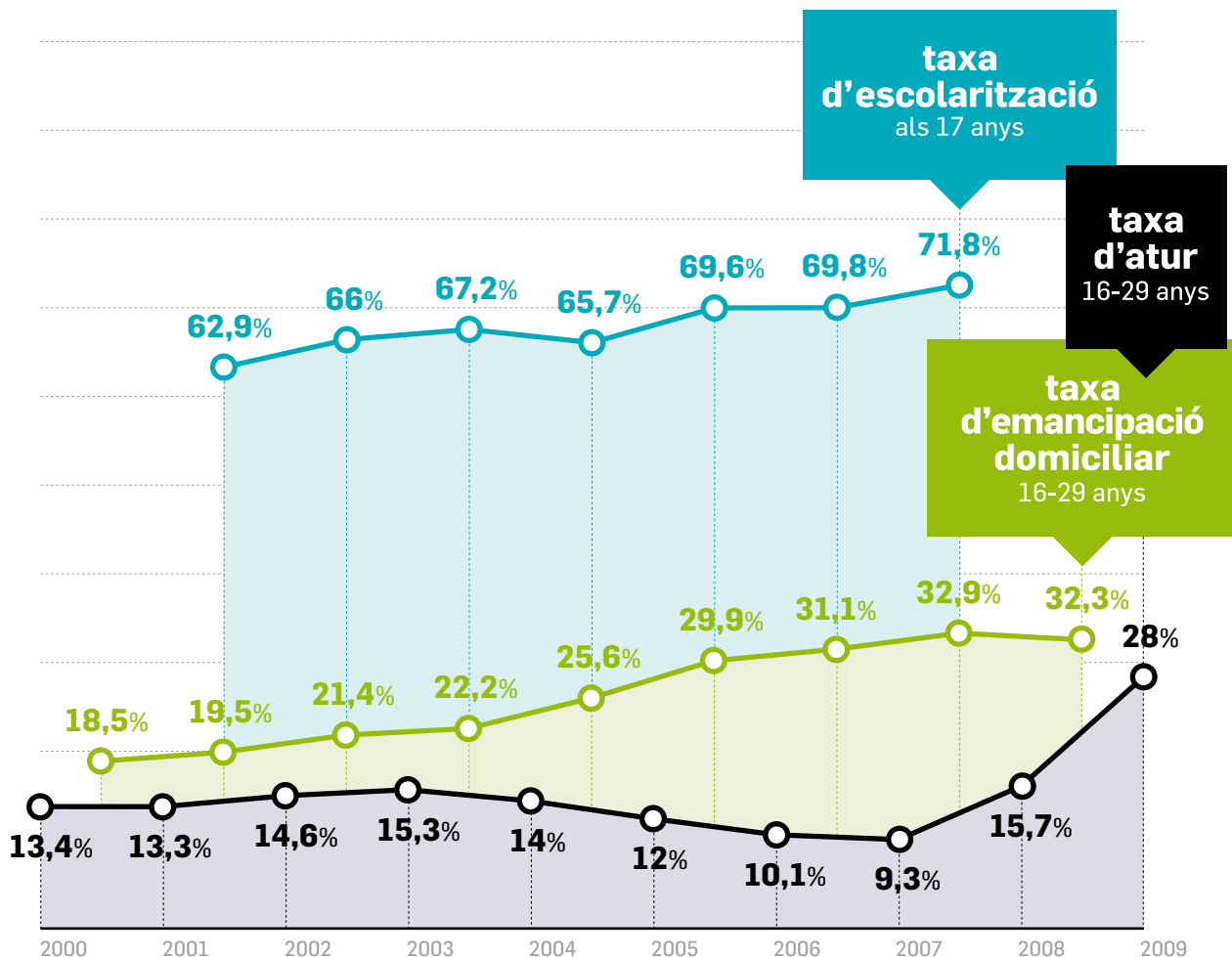
» A la ponència del 13è Congrés Nacional de les JERC de 1994, que escull David Minoves com a nou secretari general, es fa una reflexió molt seriosa sobre el fet juvenil, inspirada en els treballs de l'antropòleg de la UdL Carles Freixa.

en una campanya municipal, duent a terme una acció de protesta o organitzant el festival polític-musical més important del país: emancipació juvenil i emancipació nacional.

AMB EL PRESENT I EL FUTUR DEL PAÍS

Cap a l'emancipació juvenil

Fons: Servei d'Estadística i Documentació del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Enquesta a la Població Activa, Institut d'Estadística de Catalunya.

El context

Des de l'arribada d'Esquerra al Govern de la Generalitat el 2003 les polítiques de joventut han estat una prioritat. El jovent és el present i el futur del país i, a la vegada, és un col·lectiu vulnerable. Per tant, doncs, la feina de l'administració és establir les condicions òptimes per facilitar l'emancipació de la joventut i, així, l'exercici de la plena ciutadania. Les dades demostren que quan hi ha voluntat política és possible millorar les condicions de vida d'un col·lectiu, i més milloraria si la Generalitat i els ajuntaments disposessin del finançament adequat amb les partides que se'n van amb l'espoli fiscal; o si l'Estat traspasés les beques, tal com dictaminen diverses sentències judicials. I al mateix temps, les dades demostren que encara hi ha molta feina a fer per assegurar unes bones condicions de vida al jovent, que encara és un col·lectiu vulnerable i que rep de manera molt forta les conseqüències de la crisi.

EL SISTEMA D'INDICADORS DE LA JOVENTUT

«Conèixer la realitat per poder canviar-la»

JULI FERNÁNDEZ és director general de l'Agència Catalana de la Joventut

Sabadell, 1977

Llicenciat en Farmàcia per la UB, ha treballat en diferents àmbits del sector farmacèutic. Ha militat a les JERC i milita a Esquerra. Ha estat membre del secretariat del CNJC.

El 2000 es va aprovar un bon Pla Nacional de Joventut de Catalunya, però no es va fer l'esforç d'incorporar-hi indicadors de seguiment. Com a conseqüència, quan hem volgut aturar-nos a fer balanç del que s'ha aconseguit aquests darrers anys, no ens ha resultat gens fàcil trobar mecanismes objectius d'avaluació.

Per això, i perquè creiem fermament que haver de retre comptes, avaluar-nos i que ens avaluin, és una mostra de transparència i responsabilitat política, Joventut ha presentat de forma paral·lela al procés de definició del nou PNJCat 2010-2020 el sistema d'indicadors sobre la joventut a Catalunya. Una eina virtual

«El col·lectiu jove és qui més rep l'impacte de la crisi amb una taxa d'atur del 28%»

que té l'objectiu de proporcionar informació fiable, periòdica i rellevant sobre la realitat juvenil catalana. Però sobretot, un sistema que ens permetrà, alhora, elaborar una eina objectiva per avaluar l'execució del nou Pla Nacional de Joventut.

I què ens diuen els indicadors? Doncs ens demostren que la joventut ha millorat la seva situació laboral i d'emancipació durant la darrera dècada i especialment des que el 2003 Esquerra va accedir al Govern.

Malgrat això, és el col·lectiu que més rep l'impacte de la crisi, fet que ha disparat la taxa d'atur fins al 28% i ha aturat la important progressió de la taxa d'emancipació que hem assolit en els darrers anys. Aquestes dades no fan més que refermar-nos en el camí realitzat i en la necessitat d'adaptar les polítiques de joventut a aquest nou context global amb el nou Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020.